

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. Vtrum malum culpæ possit esse in Angelis. articul. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Angelos videlicet in beatitudine præmiõe essentiali non proficere. Ratio artic. 4. præcedente est reddita. Præter ea autem quæ ibi dicta sunt, potest id confirmari: Quoniam homines beati proficere nequeunt in beatitudine: ergo neque Angeli. Consequentia videtur nota, cum sit par ratio. Antecedens verò, præter testimonia art. 4. citata, probatur ex illo ad Galat. 6. *Quæ seminaverit homo, hæc & metet: qui seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam: ergo dum tempus habemus operemur bona: quasi aperit dicat, post hanc vitam non amplius esse tempus seminandi ac metendi.*

Gaudia accidentalialia beatorum an cadant sub meritum.

Commédât memoriæ doctrinam Divi Thomæ hoc loco in responsione ad tertium nempe gaudia accidentalialia, in quibus proficiunt beati, iuxta illud Lucæ 15. *Gaudium erit in celo super uno peccatore penitentiam agente*, ita ad beatitudinē accidentaliam beatorum pertinere, ut illa propriè loquendo, non mereantur beati, nec propriè accipiant ea in præmium: sed ex natura ipsa beatitudinis profuere, ut beatus gaudeat de bono suorum proximorum, & peculiari quadam ratione de eo, cuius ipse fuit aliquo modo causa, aut quod est alicuius, qui cum ipso magis, quàm cum aliis beatis, aliquo modo coniunctus est. Confirmari potest, eiusmodi gaudia non cadere sub merita beatorum: quoniam quoddam beati illa habeant, pendet ex libero arbitrio peccatoris, qui vult, aut non vult converteri, suscipere aut non suscipere monitiones Angeli custodis: ergo gaudium illud non conferitur Angelo beato in præmium, sed posita beatitudine resultat in beato naturaliter ex hypothesi, quod ponatur obiectum ab alieno arbitrio pendens. Gloria corporis, aureolæ Martyrum, Virginum, & Doctorum, licet non pertineant ad gloriam animæ essentialē, cadunt tamen aliquo modo sub meritum, quod tales beati habuerunt in via, non vero sub meritum, quod post adeptam beatitudinē essentialē habeant in patria. Et de beatitudine quidem corporis, dubitandum non est, quin cadat sub meritum viæ.

Item gloria corporis & aureolæ.

QVÆSTIO LXIII.

De Angelorum malitia.

ARTICVLVS I.

Utrum malum culpe possit esse in Angelis.

Angeli sui pro natura sunt capaces malitia.

ONCLVSIO affirmat, & est de fide, ut patet ex illo Iob. 4. *In Angelis suis reperit prauitatem*, & ex multis aliis testimoniis Scripturæ, ex quibus constat, Angelos de facto peccasse. Ratio potissima conclusionis est, quia habent libertatem arbitrij, neque sunt tãtæ perfectionis in suis naturalibus, quin apprehenso aliquo bono, quod rectæ rationi & legi Dei sit contrarium, amplecti illud possint per suum liberum arbitrium, atque ad eò declinare à recta ratione, & lege Dei, ac peccare, non solum contra legem supernaturalem, sed etiam contra naturalem. Neque verum est, eam felicitatem moralem, quam viribus suis naturalibus possunt comparare, esse illis naturalem, ut naturale distinguitur contra liberum, hoc est, contra id quod in eorum arbitrio est comparare, aut non comparare. Et enim licet sine difficultate comparare possint felicitatem moralem naturalem: eò quod (si attendere velint) facillè perspicere possunt, quid rationi

Beatitudo moralis an sit Angelis naturalis.

rectæ sit consonum, quidque ab ea dissonet, nullamque difficultatem patiantur ex parte sensualitatis, quam non habent: nihilominus nullum est obiectum (præter infinitum & illimitatum bonum clarè visum) comparatione cuius non habeant libertatem quoad exercitium actus, & multa sunt bona particularia cum recta ratione pugnantia, comparatione quorum libertatem habeant quoad speciem actus, ita ut vel complecti, vel respicere illa possint, prout maluerint, ac proinde peccare possunt contra legem naturalem, tam omitrendo, quàm committendo. Ac sancti, qui id negant, veras virtutes morales in Angelis negant, imò & felicitatem moralem, laudemque ex ea consequentem.

ARTICVLVS II. & III.

Utrum Luciferi peccatum fuerit superbia appetitque esse vt Deus.

DISPVTATIO VNICA.

Hæc disputatio dilucidior sit in sequentia membra est diuidenda.

MEMBRVM I.

Sententia D. Thomæ, & sectatorum illius.

SENTENTIA D. Thomæ his duobus articulis & in responso ad quartum articuli primi, sequentibus conclusionibus continetur.

Prima est. Id quod Angelus, quando primò peccauit, appetiit, non potuit esse malum, sed bonum: quare non peccauit ex parte rei, quam appetiuit, quasi illa esset mala, sed ex parte modi eam appetendi, quia scilicet non appetiit, ut debuit.

Secunda est. Primum peccatum Angeli fuit superbia: & illud consecutum est inuidia.

Tertia est. Angelus, quando peccauit, appetiuit esse vt Deus: non per æqualitatem, sed per similitudinem quamdam.

Quarta est. Primum peccatum Angeli in eo positum fuit, quod vel appetiuit suam beatitudinē naturalem, tamquam vltimum finem simpliciter, non curando de beatitudine supernaturali, ad quam ordinabatur per gratiam: vel appetiuit vltimam beatitudinē, ad quam ordinabatur supernaturaliter per gratiam, appetendo tamen illam suis viribus naturalibus, non curando de diuino auxilio. Atque in vtroque eatenus appetiuit similitudinem quamdam cum Deo, quatenus appetiuit habere suam beatitudinē vltimam ex suis naturalibus: quod est proprium Dei.

Fundamentum primæ conclusionis D. Thomæ est, quoniam arbitratu voluntatem nihil posse appetere, nisi quod per intellectum fuerit prius iudicatum esse bonum: quare cum in intellectu Angeli non fuerit error ante peccatum: alioquin pena præcessisset culpam: consequens est, ut id quod Angelus, quādo primò peccauit, appetiit, non fuerit malum, sed bonum, ac proinde vt non peccauerit ex parte rei, quam appetiuit, sed ex parte modi, quo eam appetiit, quia scilicet non vt oportuit illam appetiit. Vnde peccauit Angelus sine errore ex parte intellectus, eò quod iudicium quo ante appetitionem iudicauit, rem quam appetiit esse bonam, verum erat: at verò peccauit per actuale inadvertentiam ad modum, quem in appetendo debebat.